

‘Ik kan uren zitten kijken – dat deed ik al toen ik nog jong was’

Ireen van Ditshuyzen (70)

Documentairemaker en producent. Ontvangt op 23 januari de Beeld en Geluid Oeuvre Award

Tijd van leven

Hadden uw ouders genoeg tijd voor u?

‘Ik kom uit een groot gezin, daar bestonden geen personen. We waren een kluwen wol die bij elkaar hoorde: je schoof aan tafel of je schoof ervan af. Mijn vader vond mij leuk omdat ik politieke belangstelling had. Wij lazen allebei de krant – die pakte ik op mijn negende al uit de bus – en daarna moest ik ’m weer netjes dichtvullen: mijn vader wilde een maagdelijke krant. Je praatte toen ook niet met je kinderen. Je denkt toch niet dat ik ooit iets vertelde over vriendjes of zo? Je vond alles zelf uit en dat was heel gewoon.’

Hoe vangt u de tijdgeest in uw documentaires?

‘Ik let op. Ik kan uren zitten kijken – dat deed ik al toen ik nog jong was. Kijken is het mooiste wat er is, het is het ontrafelen van gedrag. Het gaat om wat er feitelijk met iemand gebeurt, wat de gevolgen zijn van iemands gedrag en hoe-ie omgaat met ballast en geluk. Je moet de vraag klein maken, dan krijg je een groot antwoord. Ik woonde lang in de Dapperbuurt in Amsterdam en daar heb ik het meeste geleerd. Voor ik er actief werd, wist ik absoluut niet wat echte armoede was of hoe het was om geen kansen te hebben. Ik geloof nog steeds dat je dingen kunt veranderen. Maar sommige mensen denken alleen aan behoud. En zulke mensen zijn er op dit moment te veel.’

Waar heeft u te weinig tijd voor?

‘Momenteel werk ik aan een groot project over een betere kwaliteit van leven voor dementen: DementieEnDan. Ik zou graag meer tijd willen hebben om met de inhoud en het verbeteren van de zorg bezig te zijn. De financiering en organisatie van het project vragen zo veel tijd en energie. Bovendien: filmen is duur – zeker als je vijf mensen twee jaar wilt volgen, terwijl het verloop van de ziekte onzeker is. Maar ik kom gelukkig veel gemotiveerde mensen tegen; zelfs wetenschappers zijn een stuk maatschappelijker geworden dan zo’n twintig jaar geleden.’

Wat zou u met een zee van tijd willen doen?

‘Dan zou ik een film willen maken als *Être et avoir*, omdat je met de manier waarop die film is gemaakt de werkelijkheid zo dicht benadert. Je ziet dan dat succes ook een kwestie is van geluk, dat je op het goede moment de goede persoon moet tegenkomen. Bij mij was dat een juf op de lagere school: ze liep met van die zwerige rokken over de speelplaats en ze was boos als de pastoor iets raars had verkondigd vanaf de preekstoel. Die felheid waarmee ze van leer trok, vond ik fantastisch. Ze is in mijn geest gaan zitten.’

door Caroline Buijs foto Bert Nienhuis

